

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben a 2015. január 12. napján megtartott harmadfokú nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t :

Az ittas járművezetés vétsége miatt ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2014. október 2. napján kihirdetett 3.Bf.71/2014/6.számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Berettyóújfalui Járásbíróság a 2013. november 12. napján kelt 10.B.134/2012/24. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 188. § (1) bekezdésében meghatározott ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében, ezért őt 100 napi tétel pénzbüntetésre és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés 1 napi tételének összegét 2.500 forintban állapította meg. Rendelkezett az így kiszabott 250.000 pénzbüntetés megfizetésére részletfizetés engedélyezéséről, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztés büntetésre való átváltoztatásáról, továbbá a közúti járművezetésbe beszámított időről és az eljárás során felmerült büntügyi költségről. Az ítélet ellen a vádlott és védője elsődlegesen megalapozatlanság címén felmentés végett, másod sorban a kiszabott általános hatáskörű közúti járművezetéstől eltiltás büntetés B járműkategóriára történő korlátozásra irányulóan jelentett be fellebbezést.

A Debreceni Törvényszék 2014. október 2. napján kihirdetett 3.Bf.71/2014/6. számú ítéletével a Berettyóújfalui Járásbíróság ítéletét megváltoztatta. A vádlottat az ellene ittas járművezetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Az eljárás során keletkezett büntügyi költségről úgy rendelkezett, hogy az az államot terheli. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást pontosította az elkövetés ideje tekintetében. Mellőzte továbbá a tényállásból a „szeszes italtól befolyásolt állapotban volt” megállapítást. Kiegészítette a tényállást azzal, hogy a vádlott a vezetés megkezdése előtt - 14 óra 20 perc körüli időben - szeszes italt fogyasztott.

A másodfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott felmentése miatt megalapozatlanság okából, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása céljából.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a vádhatóság fellebbezését módosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy az ítéltábla az első és a másodfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

A Debreceni Ítéltábla a másodfellebbezést a Be. 393.§-ának (2) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen az ügyész fellebbezését fenntartotta. A védő a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Be. 386.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a másodfokú bírósági ítélet ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette. Figyelemmel e feltétel bekövetkezésére, a bűnösség kérdésében történő eltérő döntésre, az ügyészi fellebbezés joghatályosnak tekinthető, és megnyitotta a harmadfokú bírósági eljárást.

A harmadfokú bíróság a Be. 387.§ (1) bekezdésének megfelelően felülbírált a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet, és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az első- és másodfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat, és vizsgálta a másodfokú ítélet megalapozottságát is. Nem észlelt az első- és másodfokú bírósági eljárásban a Be. 373.§ (1) bekezdésének II. pontjában felsorolt un. abszolút eljárási szabálysértést, amely a bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezését indokolná. A teljes körű felülbírálat keretében vizsgálta, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés, azonban ilyet sem tapasztalt.

Vizsgálta továbbá, hogy valóban helye lehet-e a másod és az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésének a fellebbviteli főügyészség által megjelölt okból. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint mind az első -, mind a másodfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, részben felderítetlen. Az igazságügyi orvosszakértő az alapszakértői véleményében foglaltakat ugyanazon tények ismeretében a kiegészítő szakértői véleményében módosította, a korábbi véleményétől teljesen más állásfoglalást adott. Az eltérés indokát azonban mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság elmulasztotta tisztázni az orvos szakértő meghallgatása segítségével. Az ügyészi átirat szerint az igazságügyi orvosszakértő véleménye az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 13. számú módszertani levelében foglaltakra figyelemmel a számított értékeket tekintve is aggályos, mely csak az igazságügyi orvos szakértő újbóli meghallgatásával tisztázható.

igazságügyi orvos szakértő OSZ.6428/2011. számú véleményében (nyomozati iratok 67. oldal) azt állapította meg, hogy a vádlott által hivatkozott 3 deciliter whisky egyszeri elfogyasztása 0,97 ezrelék véralkoholszint emelkedést eredményez. Figyelemmel azonban az italfogyasztás kezdetétől a levegőalkohol meghatározás időpontjáig eltelt időre (1 óra) az ezen eltelt idő alatti alkohol lebontással számolva megállapítható, hogy a fenti italmennyiség levegőalkohol meghatározás időpontjában körülbelül 0,82 ezrelék véralkoholszint emelkedést eredményez. Ezt az eredményt összevetve a 15 óra 21 perckor mér levegőalkohol értékkel, megállapította, hogy a vádlott által előadott italmennyiség és féleség a valóságnak lényegében megfelelhet. Megállapította továbbá, hogy a 15 óra körüli időben a vádlott levegőalkohol értéke körülbelül 0,56 milligramm/liter lehetett. Azt a megállapítást tette, hogy az alkoholos befolyásoltság 0,50 milligramm/liter levegőalkohol érték felett mindenképpen megállapítható.

Az OSZ.868/2013. számú kiegészítésében azt állapította meg, hogy a cselekménykori levegőalkohol érték 15 óra 00 perckor lehetett a mértnél, azaz 15 óra 21 perckor mért 0,56 milligramm/liternél kevesebb és nem kizárt, hogy az 0,50 milligramm/liter határérték vagy annál kevesebb volt.

Ennek az az indoka, hogy az alkohol felszívódás a maximumát 60 percen éri el, ez az időpont az italfogyasztási időpontjához képest 15 óra 20 perc, így a 15 óra 21 perckor, majd 15 óra 38 perckor mért levegőalkohol értékek és az értékekben mutatkozó csökkenő tendencia már véralkohol kiválasztás szakaszának felelnek meg.

Az elsőfokú tárgyaláson a bíróság meghallgatta igazságügyi szakértőt (23. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldaltól). Itt azt a magyarázatot adta az eltérésre, hogy a számítást úgy is elvégezte, hogy megnézte, hogy a vádlott által a kérdéses napon 14 óra 20 perc körüli időben elfogyasztott 3 deciliter whisky alkohol tartalmával kiszámolva hány ezrelékes véralkohol értéket eredményez, és tájékozódó jelleggel visszaszámolt a levegőalkoholra, és azt mondta, hogy abban az időpontban, amikor a levegőalkohol mérés történik, ez a mennyiségű ital okozhatja azt a levegőalkohol értéket. Ez végül is csak tájékozódó érték, nem megbízható és nem teljes mértékben pontos, pontos számításokat nem tesz lehetővé. Úgy nyilatkozott, hogy a cselekmény 15 órakor történt és 40 perccel korábban történt a szeszes ital fogyasztása, így gyakorlatilag a cselekménykori akár levegő, akár véralkohol értékre nem lehet visszaszámolni, hiszen az alkohol még a felszívódás szakaszában van. A felszívódás szakaszában az alkohol törvényszerűségeket nem mutat, nem úgy, mint a kiválasztás szakaszában.

Mindezekből megállapítható, hogy a bíróság megkísérelte tisztázni az alap szakvélemény és a kiegészítő szakvélemény közti ellentéteket, mely törekvése eredményre vezetett, hiszen meghallgatta a szakértőt, aki erre vonatkozóan is nyilatkozott, és logikus magyarázatot adott. Így az első és a másod fokú ítélet ez okból sem megalapozatlan.

Megállapította az ítéletábra, hogy a másodfokú bíróság által helyesbített és kiegészített, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, ezért határozatát a Be. 388. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően e tényállásra alapította.

A törvényszék a „szeszes italtól befolyásolt állapotban volt” kitételt azon okból mellőzte a tényállásból, hogy „az jog- illetve ténybeli következtetés”. Az ítéletábra álláspontja szerint helytállóan mellőzte a törvényszék az említett megállapítást a tényállásból, azonban nem az általa adott indokból. Annak ugyanis, hogy a vádlott szeszes italtól befolyásolt állapotban volt-e a cselekmény elkövetésekor helye van a történeti tényállásban. A jogbeli következtetés tekintetében indokolt lehet a bírói gyakorlat szerint a megállapítás tényállásból való mellőzése, azonban ténybeli következtetés esetén nem. A megállapítás mellőzésének indoka az, hogy nem állapítható meg kétséget kizáróan - amint azt az ítéletábra is a későbbiek során kifejti - ennek valóságtartalma.

Az első és a másodfokú bíróság álláspontja között a lényegi eltérés abban van, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el a vádlottnak a 3 deciliter whisky elfogyasztására és annak időpontjára vonatkozó vallomását, míg a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy nem zárható ki ennek a valósága. Így azt kellett a harmadfokú bíróságnak vizsgálni, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan vetette-e el a vádlott vallomását, illetve a másodfokú bíróság törvényesen állapított-e meg ellentétes tényállást.

Az elsőfokú bíróság azért nem fogadta el a vádlott e védekezését, mert különböző irányú, más-más tartalmú védekezést terjesztett elő. Nemcsak az italfogyasztásáról nyilatkozott kétféleképpen, hanem arról is eltérően vallott, hogy járt-e közúton vagy csak földúton vezetett, illetőleg keresztül ment-e közúton. Mindezekből vonta le azt a következtetést, hogy a vádlott szavahihetőnek nem tekinthető.

A vádlott alkohol általi befolyásoltságát támasztotta alá álláspontja szerint tanúk vallomása is, akik egyértelműen ittasnak látták a vádlottat. tanú volt az, aki együtt volt a vádlottal a vádbeli napon, és ő azt nyilatkozta, hogy egész nap nem látta a vádlottat szeszes italt fogyasztani, és nem is érezte rajta alkohol szagát. A bíróság azonban nem fogadta el a tanú vallomását.

A törvényszék azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás anyaga alapján iratellenes a befolyásoltságra való első bírói következtetés. A vádlottnak a whisky elfogyasztását hangsúlyozó védekezését az orvos szakértői vélemény nem cáfolta, azonban éppen eltérő tartalmú nyilatkozatai okából e vallomása önmagában ítéleti tényállás alapját nem képezhetette. Ugyanakkor kiemelte, hogy a vádlott cselekménykori levegőalkohol értéke lehetett a 15 óra 21 perckor mért értéknél (0,56 milligramm/liter) kevesebb, és nem kizárt a 0,50 milligramm/ liter vagy az alatti érték sem. Ezen, az elsőfokú bíróság által is hitelesnek elfogadott bizonyíték (szakértői vélemény) tükrében, továbbá a rendelkezésre álló és a járásbíróság által is számba vett és mérlegelt bizonyítékok alapján is csupán annak kételymentes rögzítése vált adottá, hogy a vádlott alkoholos befolyásoltságára csupán a légalkohol mérő készülék adata áll rendelkezésre. A vádlott által kilélegzett levegő, azonban a vezetéskori befolyásoltságának kimondásához jelen ügyben kételymentes bizonyítékot nem szolgáltat.

Az ítéletábra rámutat, hogy az elsőfokú bíróság csak annak indokát adta, hogy miért nem fogadta el a vádlottnak a 3 deciliter whisky elfogyasztására vonatkozó vallomását. Azt azonban nem indokolta meg, hogy miért zárható ki álláspontja szerint az, hogy a vádlott a vádbeli cselekményt megelőző 1 órán belül fogyasztott alkoholt, és így a cselekmény elkövetésekor az elfogyasztott alkohol a szervezetében a felszívódási szakaszban volt. Ugyancsak nem adta indokát, hogy miért zárható, ki, hogy az ilyen időpontban elfogyasztott szeszes ital olyan mennyiségű volt, mely a cselekmény időpontjában, a felszívódási szakaszban 0,50 milligramm/liternél kisebb értéket eredményezett.

Figyelembe véve a szakértői véleményt, egyetértve a törvényszékkel, nem zárható ki az, hogy a vádlott az első mérést megelőző 1 órán belül fogyasztott szeszes italt, és a cselekmény időpontjában az alkohol koncentráció még nem érte el a 0,50 milligramm/litert.

Mindezek miatt az ítéletábra arra az álláspontra jutott, hogy a törvényszék helytállóan rekesztette ki az első fokú ítéletből a vádlott szeszes italtól befolyásolt állapotára vonatkozó megállapítást, és törvényesen változtatta meg a járásbíróság ítéletét, és mentette fel a vádlottat az ellene ittas járművezetés vétsége miatt emelt vád alól.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy helyes volt a cselekmény 1978. évi IV. törvény szerinti minősítése. A 2012. évi C. törvény, az új Btk. alapján a vádlott bűnösségét meg kellett volna állapítani.

Az 1978. évi IV. törvénynek az ittas járművezetés vétségére vonatkozó konstrukciója és az az eljárás, hogy pusztán levegőalkohol mérés eredménye alapján történt a vádemelés, kétségkívül lehetőséget biztosít célszerű védekezéssel az ittas járművezetés vétsége megvalósítása esetén a büntetőjogi felelősség elkerülésére. Ezt felismerve hozta meg azt a rendelkezést a jogalkotó a 2012. évi C. törvény 240. § (3) bekezdésében, hogy a járművezetés ittas állapotban vétsége alkalmazásában ittas állapotban lévő személy az, akinek a szervezetében 0,50 gramm/ liter véralkohol illetve 0,25 milligramm/liter levegőalkohol koncentrációnál nagyobb érték előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van.

A másodfokú ítéletnek a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése is törvényes.

Debrecen, 2015. január 12.

Dr. Elek Balázs sk.	. Gömöri Olivér sk.	. Bakó József sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

ZÁRADÉK: A Debreceni Törvényszék 2014. október 2. napján kihirdetett 3.Bf.71/2014/6. számú ítélete a harmadfokú bíróság végzésével a mai napon jogerőre emelkedett.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.